

Διερεύνηση των Κινήτρων Συμμετοχής Εφήβων σε Ομάδες Παραδοσιακών Χορών

Εμμανουήλ Δούλιας¹, Ευδοξία Κοσμίδου², Ονούφριος Παυλογιάννης³, & Αστέριος Πατσιαούρας²

¹Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κέρκυρας, Ενιαίο Λύκειο Αγρού, Κέρκυρα

²ΓΕΦΑΑ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

³Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Περίληψη

Ο χορός αποτελεί μέρος της ζωής του ανθρώπου από τους αρχαίους χρόνους. Στα τμήματα ελληνικών παραδοσιακών χορών λειτουργούν και τμήματα για εφήβους. Η παρούσα έρευνα επιχείρησε μια πρώτη αξιολόγηση των κινήτρων συμμετοχής των εφήβων σε ανάλογες ομάδες. Το δείγμα ήταν 134 αγόρια και κορίτσια και χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο «παρακίνησης για συμμετοχή σε αθλήματα» προσαρμοσμένο στο αντικείμενο του χορού. Από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι οι έφηβοι κύρια συμμετέχουν για να διασκεδάσουν αλλά και να αισθάνονται ενταγμένοι σε μια ομάδα. Η διερεύνηση των κινήτρων συμμετοχής σε ομάδες παραδοσιακού χορού μπορεί να βοηθήσει στην προσέλκυση μεγάλου αριθμού εφήβων, εντάσσοντας τους έτσι σε κινητικές δραστηριότητες.

Λέξεις κλειδιά: *κίνητρα, Ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί, έφηβοι*

Examination of Participation Motives in Folk Dance Groups

Emmanuel Doulias¹, Evdoxia Kosmidou², Onoufrios Paulogiannis³, & Asterios Patsiaouras²

¹Department of Secondary Schools in Corfu, Secondary School of Agrou, Corfu, Hellas

²Department of Physical Education and Sports Sciences, University of Thessaly, Trikala, Hellas

³Department of Cultural Environment Management and New Technology, University of Ioannina, Hellas

Abstract

Dancing is a part of human life since ancient years. In Greek folk dance clubs there are groups just for adolescents to participate in. The present research tries a preliminary examination of adolescents' motives in such groups. 134 participants (boys and girls) completed the "Participation Motives Questionnaire" structured for folk dance groups. The results showed that adolescents participate in such groups for fun and for being members of a group. Knowing the motives for participating in such groups, helps pulling in more adolescents and make them join such kinetic activities.

Key words: *motives, Greek folk dance, adolescents*

Εισαγωγή

Η αρχική εμφάνιση του χορού σύμφωνα με τις τοιχογραφίες των σπηλαίων της Παλαιολιθικής περιόδου ταυτίζεται με την παρουσία του *Homo Sapiens* και συνδέεται άμεσα με το στοιχείο της λατρείας,

παρουσιάζοντας πρόσωπα εμφανώς μεταμφιεσμένα να χορεύουν σ' έναν ιερό χώρο. Είναι μια εποχή που ο πρωτόγονος άνθρωπος αντιλαμβάνεται τους δεσμούς που τον φέρνουν πιο κοντά στη φύση. Αυτές οι πρωτόγονες χειρονομίες, στάσεις και συνδυασμοί κινήσεων οδηγούσαν στη δημιουργία ενός τελεουρ-

γικού με έντονο θρησκευτικό συναίσθημα (Χουζίνγκα, 1989).

Στο πέρασμα των αιώνων μέχρι τις μέρες μας ο χορός εξακολουθεί να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι και δραστηριότητα της διττής φύσης του ανθρώπου (σώμα και πνεύμα) που χαρακτηρίζει μέσω της γλώσσας του σώματος το πολιτιστικό γίνεσθαι του κάθε λαού, απελευθερώνοντας παράλληλα συναισθήματα και συμβάλλοντας έτσι στη συνέχεια της χορευτικής κληρονομιάς και παράδοσης (Lawler, 1984; Παυλογιάννης, 2000).

Ο χορός αποτελεί πάνω από όλα μια καλλιτεχνική δημιουργία που συνδέεται άμεσα με το φυσικό περιβάλλον, την κοινωνία και την ιστορία κάθε τόπου αλλά ταυτόχρονα εξυπηρετεί την ανάγκη του ατόμου για ψυχαγωγία: ανάπαυση και διακοπή από τη μονοτονία της καθημερινότητας, αλλαγή του τρόπου ζωής και διασκέδαση (Hanley, 1986). Αποτελεί μια συλλογική μορφή έκφρασης συναισθημάτων, πηγή λαϊκού πολιτισμού (1989, θέσπιση νόμου από ΟΗΕ για προστασία του λαϊκού πολιτισμού) αλλά και τρόπο σωματικής άσκησης.

Η διάδοση των ελληνικών παραδοσιακών χορών και κατά συνέπεια η διατήρηση της λαϊκής παράδοσης οφείλεται κατά ένα μεγάλο βαθμό στην παρουσία αλλά και την αύξηση του αριθμού των συγκροτημάτων (ομάδων) παραδοσιακών χορών, που με τη δράση τους εξασφαλίζουν τη συμμετοχή ενός μεγάλου αριθμού ατόμων. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξετάσει τους λόγους (κίνητρα) ένταξης και παραμονής νεαρών εφήβων σε αυτούς τους συλλόγους: ποιοι παράγοντες εσωτερικοί ή εξωτερικοί παρακινούν τα παιδιά στην ενασχόληση τους με αυτήν τη δραστηριότητα. Πιο ειδικά με την εσωτερική παρακίνηση ορίζουμε την τάση που οδηγεί κάποιον να ασχοληθεί με μια δραστηριότητα για προσωπική ευχαρίστηση (συναισθήματα, προσωπικές εμπειρίες κ.α.), ενώ οι εξωτερικοί παράγοντες αφορούν κυρίως στην επιρροή από το οικογενειακό ή το κοινωνικό περιβάλλον.

Μελετώντας την ελληνική βιβλιογραφία βρίσκουμε κάποιες εργασίες σχετικά με την συμμετοχή ατόμων σε χορευτικές ομάδες. Στην εργασία του Σαχινίδη (1995) τονίζεται ότι η πιο γνωστή κοινωνική λειτουργία των χορών είναι η ανάπτυξη επικοινωνίας νέων και ηλικιωμένων στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των συλλόγων. Μία ανάλογη έρευνα μελέτης των κινήτρων συμμετοχής σε χορευτικές δραστηριότητες με δείγμα ενήλικες βρήκε ότι οι σημαντικότεροι λόγοι συμμετοχής σε ανάλογα προγράμματα ήταν η χαλάρωση από την ένταση της καθημερινότητας, η εκτόνωση, η διατήρηση και η βελτίωση της φυσικής κατάστασης, η διασκέδαση και η ευχαρίστηση από τη δραστηριότητα αυτή, η έξοδος από το σπίτι και ο χαρακτηρισμός της δραστηριότητας αυτής ως το επιθυμητό είδος άσκησης (Παπαϊωαννίδου, Μπασοδέκη, & Φιλίππου, 2005). Σε μια

άλλη έρευνα η οποία εξέταζε την προδιάθεση για ένταξη σε χορευτικά συγκροτήματα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (65.7%) δήλωσε την επιθυμία να ασχολείται περισσότερο με τους ελληνικούς χορούς (Ζάνου, Χασάνδρα & Γούδας, 2001). Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι στην έρευνα της Ζάνου και των συνεργατών της (2001) το 52.7% των ατόμων που συμμετείχαν, εξέφρασε την ανάγκη να μάθει νέους ή άλλους ελληνικούς χορούς που δεν γνωρίζει.

Μια σύγκριση των φορέων παραδοσιακού χορού μεταξύ Ελλάδας και Βελγίου που παρουσιάζεται στην εργασία των Γουλιμάρη, Σερμπιτζί και Ταξιλδάρη (1998) αναδεικνύει τους διαφορετικούς σκοπούς όσον αφορά στη λειτουργία αυτών των ομάδων στις δύο χώρες: στη χώρα μας θεωρείται σημαντική η διατήρηση της χορευτικής παράδοσης, ενώ στο Βέλγιο δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα στην αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.

Η έρευνα της Ζάνου και των συνεργατών της (2001) διερεύνησε τους λόγους συμμετοχής ατόμων σε φυσικές δραστηριότητες αναψυχής, εξετάζονται αυτά τα κίνητρα με την χρήση ποιοτικής μεθοδολογίας - ημιδομημένες συνεντεύξεις με ερωτήσεις ανοικτού τύπου - σε ενήλικα άτομα, μέλη χορευτικών συγκροτημάτων του νομού Τρικάλων. Η κατηγοριοποίηση των θεμάτων δίνει τους ακόλουθους εννέα βασικούς άξονες πάνω στους οποίους καταγράφονται οι απαντήσεις των χορευτών: παρέα / δέσιμο, εγκαταστάσεις, δάσκαλος, διδασκαλία, υπευθυνότητα συμμετεχόντων, ομοιογένεια / ανομοιογένεια, παράδοση, διασκέδαση και προσωπικά κίνητρα. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι κατηγορίες παρέα (δέσιμο, ευχάριστο κλίμα καλή διάθεση), διασκέδαση, χοροδιδάσκαλος και παράδοση ήταν πιο ψηλά στις απαντήσεις των ερωτηθέντων ενώ μια ακόμα σημαντική παράμετρος της έρευνας περιελάμβανε τις προτάσεις των χορευτών για προσέλκυση νέων ατόμων στις χορευτικές ομάδες. Εδώ κατεγράφησαν ως βασικά κίνητρα η οργάνωση παραστάσεων - εκδηλώσεων καθώς και τα ταξίδια.

Η ανασκόπηση στην ξένη βιβλιογραφία αναδεικνύει μια σειρά από έρευνες - εργασίες που αναφέρονται σε λόγους συμμετοχής ατόμων σε διάφορες δραστηριότητες αναψυχής. Η απουσία στοιχείων για συμμετοχή σε ομάδες παραδοσιακών χορών μας οδηγεί στη χρήση της ανάλυσης των κινήτρων για αντίστοιχες δραστηριότητες όπως το τρέξιμο (jogging), καθώς και των δεδομένων για ένταξη σε κέντρα άθλησης και αναψυχής. Στην εργασία των Clough, Shepherd και Maughan (1989) ερευνώνται 6 κατηγορίες κινήτρων που ωθούν τα άτομα να επλέξουν το τρέξιμο ως τρόπο φυσικής δραστηριότητας - αναψυχής: καλή ψυχολογική κατάσταση, κοινωνικότητα, πρόκληση, κοινωνική θέση, φυσική κατάσταση - υγεία, κύρος. Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν τον παράγοντα της πρόκλησης και μετέπειτα της υγείας και της καλής ψυχικής κατάστασης σε υψηλή

θήση στις απαντήσεις των ερωτηθέντων. Αντίστοιχα στην εργασία των Ashford, Biddle και Goudas (1993) εξετάστηκε η συμμετοχή ανδρών και γυναικών σε κέντρα άθλησης και αναψυχής. Εδώ ως βασικοί λόγοι συμμετοχής αναφέρονται η διατήρηση της υγείας, η ανάπτυξη της φυσικής κατάστασης και η χαλάρωση.

Το ερωτηματολόγιο Participation Motivation Questionnaire έχει χρησιμοποιηθεί σε αρκετές έρευνες του εξωτερικού (π.χ. Kirkby, Kolt & Liu, 1999; Longhurst & Spink, 1987; Wang & Wiese-Bjornstal, 1996) οι οποίες διαπραγματεύονται τον παιδικό αθλητισμό. Ωστόσο δεν υπάρχει σταθερότητα στους παράγοντες που μετρά. Άλλη έρευνα βρήκε 7 παράγοντες (Kirkby et al., 1999), άλλη 4 (Longhurst & Spink, 1987) και άλλη 8 (Wang & Wiese-Bjornstal, 1996). Η διαφοροποίηση αυτή πιθανόν να οφείλεται σε διαφορές της μεθοδολογίας, στην ύπαρξη διαφορετικών αθλημάτων στο δείγμα ή ακόμη και στις διαφορετικές ηλικίες και την πολιτισμική ποικιλία των ατόμων (Kirkby et al., 1999).

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνήσει τα κίνητρα συμμετοχής των παιδιών εφηβικής ηλικίας σε χορευτικά συγκροτήματα χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο.

Μέθοδος και Διαδικασία

Συμμετέχοντες

Δείγμα της παρούσας έρευνας αποτέλεσαν 132 παιδιά εφηβικής ηλικίας τα οποία αποτελούσαν μέλη χορευτικών συγκροτημάτων της Κέρκυρας και της Κεφαλονιάς. Ο Μ.Ο. της ηλικίας των παιδιών ήταν 15.9 έτη ($SD=1.12$). Τα αγόρια ήταν 54 (40.9% του δείγματος) και τα κορίτσια ήταν 78 (59.1% του δείγματος).

Εργαλεία μέτρησης

Χρησιμοποιήθηκε η μορφή του ερωτηματολογίου Participation Motivation Questionnaire (PMQ) των Gill, Gross και Huddleston (1983), το οποίο αξιολογεί την παρακίνηση για συμμετοχή σε αθλήματα και το οποίο έχει προσαρμοστεί για το ελληνικό πληθυσμό (Πατσιαούρας, Κεραμίδας & Παπανικολάου, 2004). Τροποποιήθηκε για να καταγράφει τα κίνητρα συμμετοχής των παιδιών σε τμήματα παραδοσιακών χορών. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε 32 ερωτήσεις. Στην αρχή υπήρχε η πρόταση «Ασχολούμαι με το χορό γιατί...» και στη συνέχεια υπήρχαν 32 προτάσεις στις οποίες έπρεπε το παιδί να απαντήσει πόσο συμφωνεί. Οι απαντήσεις δίνονταν σε 5-βάθμια κλίμακα Likert (1: καθόλου σημαντικό- 5: πάρα πολύ σημαντικό). Το αυθεντικό ερωτηματολόγιο των Gill et al. (1983) περιλαμβάνει 30 ερωτήματα ενώ η ελληνική του προσαρμογή 32 μετά την πρόσθεση δύο ερωτημάτων στον παράγοντα

φιλία (Πατσιαούρας κ.ά., 2004) που αναφέρονται σε οκτώ παράγοντες :

1. Η συμμετοχή για την βελτίωση των δεξιοτήτων (ικανότητες - δεξιότητες)
2. Η συμμετοχή για την επιτυχία και την αύξηση κύρους (κοινωνική απήχηση)
3. Η συμμετοχή για τη δημιουργία φιλιών (φιλοι)
4. Η συμμετοχή για απελευθέρωση και εκτόνωση ενέργειας (ενέργεια)
5. Η συμμετοχή σε μία ομάδα (ομάδα)
6. Η συμμετοχή για καλή φυσική κατάσταση (φυσική κατάσταση)
7. Η συμμετοχή για την πρόκληση του χορού και της στιγμής (πρόκληση)
8. Η συμμετοχή για διασκέδαση (διασκέδαση)

Διαδικασία μέτρησης

Τα παιδιά έδωσαν τη συγκατάθεση τους για τη συμμετοχή τους στην έρευνα. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων ήταν ανώνυμη και πραγματοποιούνταν στο χώρο άσκησης πριν ή μετά το μάθημα. Ο χρόνος συμπλήρωσης ήταν περίπου 10 λεπτά. Τα άτομα αφού ολοκλήρωναν τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου τοποθετούσαν το ερωτηματολόγιο σε μια κάλπη.

Αποτελέσματα

Έγινε διερευνητική παραγοντική ανάλυση των ερωτήσεων με ορθογώνια περιστροφή και μετά την αφαίρεση τεσσάρων ερωτήσεων που φόρτιζαν υψηλά σε περισσότερους από 1 παράγοντες, προέκυψαν 8 παράγοντες με ιδιοτιμή πάνω από 1. Οι παράγοντες αυτοί εξηγούσαν το 64.69% της συνολικής διακύμανσης.

Ο 1ος παράγοντας περιλάμβανε 8 ερωτήσεις ($\alpha=.83$) και ονομάστηκε «συμμετοχή για τη βελτίωση των δεξιοτήτων». Ο 2ος παράγοντας «συμμετοχή για επιτυχία και την αύξηση κύρους» περιλάμβανε 4 ερωτήσεις ($\alpha=.69$), ο 3ος παράγοντας «συμμετοχή για τη δημιουργία φιλίας» περιλάμβανε 3 ερωτήσεις ($\alpha=.67$), ο 4ος παράγοντας «συμμετοχή για απελευθέρωση και εκτόνωση ενέργειας» περιλάμβανε 3 ερωτήσεις ($\alpha=.57$), ο 5ος παράγοντας «συμμετοχή σε μια ομάδα» περιλάμβανε 2 ερωτήσεις ($\alpha=.49$), ο 6ος παράγοντας «συμμετοχή για καλή φυσική κατάσταση» περιλάμβανε 2 ερωτήσεις ($\alpha=.66$), ο 7ος παράγοντας «συμμετοχή για την πρόκληση του αθλήματος και της στιγμής» περιλάμβανε 2 ερωτήσεις ($\alpha=.42$) και ο 8ος παράγοντας «συμμετοχή για διασκέδαση» περιλάμβανε 2 ερωτήσεις ($\alpha=.47$). Στον Πίνακα 1 φαίνονται οι δείκτες αξιοπιστίας των παραγόντων και η μεταξύ τους συσχέτιση, ενώ στον Πίνακα 2 φαίνονται οι μέσοι όροι και οι τυπικές αποκλίσεις των παραγόντων για το σύνολο του δείγματος.

Πίνακας 1. Αξιοπιστία και συσχετίσεις παραγόντων.

	α	1	2	3	4	5	6	7
1. «ικανότητες - δεξιότητες»	.83							
2. «κοινωνική απήχηση»	.69	.265**						
3. «φίλοι»	.67	.022	.089					
4. «ενέργεια»	.57	.363**	.115	.148				
5. «ομάδα»	.49	.294**	.205*	.224**	.176*			
6. «φυσική κατάσταση»	.66	.199*	.019	.157	.292**	.285**		
7. «πρόκληση»	.42	.190*	.314**	.019	.128	.186*	.049	
8. «διασκέδαση»	.47	.172*	.118	.356**	-.010	.194*	.064	.107

** : $p < .01$, * : $p < .05$

Πίνακας 2. Μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις όλων των παραγόντων.

	Μ.Ο.	Τ.Α.
«Ικανότητες - δεξιότητες»	3.49	.63
«Κοινωνική απήχηση»	2.54	.72
«Φίλοι»	3.95	.63
«Ενέργεια»	3.64	.66
«Ομάδα»	4.02	.61
«φυσική κατάσταση»	3.86	.67
«Πρόκληση»	3.70	.74
«Διασκέδαση»	4.08	.66

Για την εξέταση των διαφορών μεταξύ των από-μων του δείγματος έγινε για κάθε παράγοντα one sample t-test. Για όλους τους παράγοντες προέκυψαν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε επίπεδο σημαντικότητας $p < .001$.

Για τη διερεύνηση των τυχόν διαφορών μεταξύ των δύο φύλων έγιναν t-test, από τα οποία φάνηκαν διαφορές στους παράγοντες «Συμμετοχή για βελτίωση των επιδεξιότητων» ($t=2.38$, $p < .05$, $ES=.66$) με τα κορίτσια να σκοράρουν υψηλότερα από ότι τα αγόρια (3.60 τα κορίτσια και 3.34 τα αγόρια) και «Συμμετοχή για τη «δημιουργία φιλίας»» ($t=2.25$, $p < .05$, $ES=.62$) με τα αγόρια να εμφανίζουν υψηλότερο M από ότι τα κορίτσια (4.10 τα αγόρια και 3.86 τα κορίτσια). Μεταξύ των παιδιών διαφορετικής ηλικίας δε βρέθηκαν σε κανένα παράγοντα στατιστικά σημαντικές διαφορές.

Συζήτηση

Μια εναλλακτική μορφή άσκησης είναι η συμμετοχή σε τμήματα παραδοσιακών χορών. Για την προσέλκυση όλο και περισσότερων εφήβων είναι αναγκαίο να διερευνηθούν τα κίνητρα για τη συμμετοχή τους σε ανάλογα τμήματα για να χρησιμοποιηθούν τα ευρήματα σε «μηνύματα» που ως στόχο θα έχουν να προσελκύσουν και άλλα άτομα αυ-

τής της ηλικιακής ομάδας.

Από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας φάνηκε ότι το Participation Motivation Questionnaire μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο διερεύνησης των παραγόντων της παρακίνησης για συμμετοχή σε χορευτικές ομάδες. Φαίνεται ότι οι έφηβοι που συμμετέχουν σε τέτοιες ομάδες δεν παρακινούνται από την επιτυχία και την απόκτηση κύρους, αλλά περισσότερο για να διασκεδάσουν, να νοιώσουν μέλη μιας ομάδας, να κάνουν φίλους και να τους συναντούν. Δεν αντιμετωπίζουν το χορό σαν μια δύσκολη ή επίπονη κινητική δεξιότητα αλλά σαν μια κοινωνική δραστηριότητα που τους δίνει την δυνατότητα να βελτιώσουν και τη φυσική τους κατάσταση.

Οι ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί είναι κινητικές δεξιότητες όπου μαζί με την μουσική υπάρχει και η επίτευξη κάποιων κινητικών στόχων. Παρά το γεγονός ότι όπου υπάρχει επίτευξη μπορεί να αναπτυχθεί και ο ανταγωνισμός, αυτό δε φαίνεται να ισχύει καθώς η συμμετοχή για την επιτυχία και την αύξηση κύρους (κοινωνική απήχηση) έχει το χαμηλότερο μέσο όρο (2.54). Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι ανάλογες δραστηριότητες είναι κατάλληλες για εφήβους που δε νοιώθουν ιδιαίτερα ικανοί κινητικά και κατά επέκταση σε ανάλογο περιβάλλον δε θα φοβούνται ότι μπορούν να εκτεθούν για το επίπεδο των ικανοτήτων τους. Η εκμάθηση και παρουσίαση ενός χορού δεν είναι ευθύνη μόνο του ενός ατόμου αλλά και του συνόλου.

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας με μια αντίστοιχη προγενέστερη που πραγματοποιήθηκε σε διαφορετικούς νομούς της Ελλάδας (Τρίκαλα, Καρδίτσα) με μαθητές μικρότερης ηλικίας (10 ως 12 ετών) βρίσκουμε αρκετά κοινά σημεία (Κυριαζή, Πατσιαούρας & Παπανικολάου, 2004). Οι παράγοντες δηλαδή της παρακίνησης που είναι ψηλά στις προτιμήσεις των παιδιών είναι «συμμετοχή σε μια συγκεκριμένη χορευτική ομάδα» και «διασκέδαση» ενώ παρατηρούνται κάποιες μικρές διαφορές στους παράγοντες «συμμετοχή για την πρόκληση του αθλήματος και της στιγμής» (υπέρ των μικρών

μαθητών) με αυτόν της φυσικής κατάστασης (για τους εφήβους).

Παράλληλα με τη διερεύνηση των κινήτρων για συμμετοχή των εφήβων σε τμήματα παραδοσιακών χορών θα πρέπει να εξεταστούν και οι πιθανοί λόγοι απομάκρυνσής τους από τα τμήματα αυτά. Δεν αρκεί μόνο να προσελκύσεις τα παιδιά θα πρέπει να μηδενίσεις και τις αιτίες που θα μπορούσαν να τα απομακρύνουν από αυτά τα τμήματα. Για παράδειγμα η έρευνα των Σταυριδη και Φιλίππου (2004) εξέτασε τους λόγους αποχώρησης από συλλόγους παραδοσιακών χορών ατόμων που μετείχαν σε αυτά τουλάχιστον για 5 χρόνια. Το δείγμα τους ήταν άτομα ηλικίας ακόμη και μεγαλύτερα από την ηλικία των

30. Ωστόσο βρήκαν ότι για τα άτομα με ηλικία μικρότερη των 18 ετών (δηλαδή μέχρι και την εφηβεία) συχνότερες αιτίες αποχώρησης ήταν η αποχώρηση του χοροδιδασκάλου και ο φόρτος των σχολικών υποχρεώσεων.

Για μια πιο ολοκληρωμένη σκιαγράφηση των κινήτρων συμμετοχής των εφήβων σε τέτοιου είδους δραστηριότητες κρίνεται απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν και άλλα εργαλεία μέτρησης. Πέρα από τα ερωτηματολόγια κρίνεται σωστό να γίνουν και ποιοτικές έρευνες για να καλυφθεί το θέμα σε μεγαλύτερο βάθος, καθώς ο συνδυασμός ποσοτικών και ποιοτικών ερευνών είναι πιο ολοκληρωμένος (Παπαϊωάννου, Θεοδωράκης, & Γούδας, 2003).

Σημασία για την Ποιότητα Ζωής

Πέρα από τη σπουδαιότητα των παραδοσιακών χορών για τη διατήρηση και τη μετάδοση της ελληνικής παράδοσης στις επόμενες γενεές, η άσκηση με αυτόν τον τρόπο βελτιώνει την ποιότητα ζωής των νέων με πολλούς τρόπους. Συνεισφέρει στη βελτίωση της φυσικής τους κατάστασης καθώς είναι ένας ήπιος τρόπος άσκησης, ο οποίος μπορεί να γίνει εύκολα αποδεκτός ακόμη και από τα άτομα που δεν τους αρέσει η άσκηση. Η συμμετοχή σε ομάδες παραδοσιακών χορών αυξάνει την καλή διάθεση και την προσωπική διασκέδαση των συμμετεχόντων με αποτέλεσμα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Η έλλειψη του ανταγωνιστικού στοιχείου και η παρουσία όλων των θετικών στοιχείων της εξάσκησης μέσα από αυτόν τον τρόπο άσκησης βοηθά σε άτομα με μέτρια ή χαμηλή κινητική δραστηριότητα να ασκούνται μέσα από ανάλογα προγράμματα.

Βιβλιογραφία

- Ashford, B., Biddle, S.J.H., & Goudas, M. (1993). Participation in community sport centers : Motives and predictors of enjoyment. *Journal of Sport Sciences, 11*, 249-256.
- Clough, P., Shepherd, J., & Maughan, R. (1989). Motives for participation in recreational running. *Journal of Leisure Research, 21*, 297-309.
- Dorobantu, M. (2001). Participation motives and goal orientations in physical activity and sport: Their relationship in a sample of British university students. In A. Papaioannou, M. Goudas, & Y. Theodorakis, (Eds.), *10th World Congress of Sport Psychology: In the dawn of the new millennium, Vol.3* (pp. 283-285). Thessaloniki: Christodoulidi.
- Gill, D., Gross, J., & Huddleston, S. (1983). Participation Motivation in Youth Sports. *International Journal of Sports Psychology, 14*, 1-14.
- Γουλιμάρης, Δ., Σερμπέζης, Β., & Ταξιλδάρης, Κ. (1998). Ο προσανατολισμός των δραστηριοτήτων των φορέων παραδοσιακού χορού στην Ελλάδα και στο Βέλγιο . Στο Σ. Τοκμακίδης (Eds.), *Πρακτικά του 6^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού*. Κομοτηνή.
- Hanley, E. (1986). Ο ρόλος του χορού στους αρχαίους και στους σύγχρονους Ολυμπιακούς αγώνες, *Λεύκωμα 26^{ης} Συνόδου Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας* (σελ. 251-267). Αρχαία Ολυμπία.
- Kirkby, R., Kolt, G., & Liu, J. (1999). Participation motives of young Australian and Chinese gymnasts. *Perceptual and Motor Skills, 88*, 363-373.
- Κόκκινος, Γ. (1993), *Ελληνικοί χοροί: ιστορική εξέλιξη και μουσικοκινητική ανάλυση*, Θεσσαλονίκη: ΣΑΛΤΟ
- Κυριαζή, Μ., Πατσιαούρας, Α., & Παπανικολάου, Ζ. (2004). Παράγοντες παρακίνησης των παιδιών στη συμμετοχή τους στον παραδοσιακό χορό. *Πρακτικά 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Αθλητικής Ψυχολογίας* (σελ 94-96). Τρίκαλα: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Lawler, L. (1984). *Ο χορός στην Αρχαία Ελλάδα* (μετ. Δημητριάδου-Ψαροπούλου Μ.). Αθήνα: Εκπολιτιστικό Σωματείο Ελληνικών Χορών, Κέντρο Παραδοσιακού Χορού.
- Longhurst, K., & Spink, K.S. (1987). Participation motivation of Australian children involved in organized sport. *Canadian Journal of Sports Sciences, 12*, 24-30.
- Παπαϊωάννιδου, Μ., Μπασοδέκη, Ν. & Φιλίππου, Φ. (2005). Κίνητρα συμμετοχής ενηλίκων σε χορευτικές δραστηριότητες. *Άθληση & Κοινωνία, 39*, 69.
- Παπαϊωάννου, Αθ., Θεοδωράκης, Γ., & Γούδας, Μ. (2003). Ποιοτικές-ερμηνευτικές μέθοδοι έρευνας στη φυσική αγωγή. Στο Αθ. Παπαϊωάννου, Γ. Θεοδωράκης & Μ. Γούδας. *Για μια καλύτερη φυσική αγωγή* (σσ. 341-363. Θεσσαλονίκη: Α. & Π. Χριστοδουλίδη.
- Πατσιαούρας, Α., Κεραμίδας, Π., & Παπανικολάου, Ζ. (2004). Προσαρμογή του ερωτηματολογίου παρακίνησης για συμμετοχή στον αθλητισμό σε ελληνικό πληθυσμό. *Πρακτικά 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου*

- Αθλητικής Ψυχολογίας* (σ. 53). Τρίκαλα: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Παυλογιάννης, Ο. (2000). Η εξέλιξη της γυμναστικής και των αθλητικών ιδεών στα ελληνιστικά και στα αυτοκρατορικά χρόνια. Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή: Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα.
- Σαχινίδης, Κ. (1995). *Κοινωνική λειτουργία του παραδοσιακού χορού στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία: το παράδειγμα του νομού Μαγνησίας*. Αθήνα: Κέντρο Ελληνικού Χορού και Λαϊκού Πολιτισμού.
- Σταυρίδης, Αθ., & Φιλίππου, Φ. (2004). Λόγοι αποχώρησης χορευτών από τις χορευτικές δραστηριότητες. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό*, 2, 119-126.
- Wang, J., & Wiese-Bjornstal, D.M. (1996). The relationship between school type and gender to motives for sport participation among youth in the People's Republic of China. *International Journal of Sport Psychology*, 28, 12-24.
- Χουιζίνγκα, Γ. (1989). *Ο άνθρωπος και το παιχνίδι* (μτφρ Σ. Ροζάνης, Γ. Λυκιαρδόπουλος). Αθήνα: Γνώση.
- Ζάνου Σ., Χασάνδρα Μ. & Γούδας Μ. (2001). Διερεύνηση λόγων συμμετοχής ατόμων σε φυσικές δραστηριότητες αναψυχής: Ποιοτική μελέτη σε άτομα που συμμετέχουν σε παραδοσιακά χορευτικά συγκροτήματα. *Αθλητική Ψυχολογία*, 12, 61-72.

